Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2001–2002

27 728 Wijziging van de Wet op de expertisecentra, de Wet op het primair onderwijs en de Wet op het voortgezet onderwijs in verband met de invoering van een leerlinggebonden financiering en de vorming van regionale expertisecentra (regeling leerlinggebonden financiering)

Nr. 55

VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld 3 april 2002

Binnen de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen[1] hebben enkele fracties de behoefte over de brief van de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, Adelmund, ter aanbieding van de ontwerp-AMvB's en ministeriële regeling inzake leerlinggebonden financiering en de daarbij aangeboden ontwerp-AMvB's en ministeriële regeling (27 728, nr. 53) enkele vragen aan de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen voor te leggen. Bij brief van 3 april 2002 heeft de staatssecretaris de vragen beantwoord. Vragen en antwoorden worden hieronder afgedrukt.

De voorzitter van de commissie,
Van de Camp

De griffier van de commissie,
Coenen

[1] Samenstelling:
Leden: Van der Vlies (SGP), Van de Camp (CDA), voorzitter, Van der Hoeven (CDA), Rabbae (GroenLinks), Lambrechts (D66), Dittrich (D66), Cornielje (VVD), De Vries (VVD), Dijksma (PvdA), Cherribi (VVD), Rehwinkel (PvdA), Visser-van Doorn (CDA), Wagenaar (PvdA), Belinfante (PvdA), ondervoorzitter, Kortram (PvdA), Ross-van Dorp (CDA), Hamer (PvdA), Nicolaï (VVD), Van Bommel (SP), Barth (PvdA), Halsema (GroenLinks), Örgü (VVD), Eurlings (CDA), Slob (ChristenUnie), Van Splunter (VVD).
Plv. leden: Schimmel (D66), Mosterd (CDA), Atsma (CDA), Harrewijn (GroenLinks), Bakker (D66), Ravestein (D66), E. Meijer (VVD), Van Baalen (VVD), Valk (PvdA), Udo (VVD), Van der Hoek (PvdA), De Pater-van der Meer (CDA), De Cloe (PvdA), Gortzak (PvdA), Molenaar (PvdA), C. Cörüz (CDA), Spoelman (PvdA), Passtoors (VVD), Poppe (SP), Arib (PvdA), Vendrik (GroenLinks), Rijpstra (VVD), Wijn (CDA), Stellingwerf (ChristenUnie), Blok (VVD).

KST60742
ISSN 0921 - 7371
Sdu Uitgevers
's-Gravenhage 2002

De vragen van de leden van de PvdA-fractie

Besluit houdende wijziging Bekostigingsbesluit WEC enz.

Door de leden van de PvdA-fractie wordt de vraag gesteld of gegarandeerd is dat leerlingen die op basis van de nu geldende regelingen voor een school extra formatie opleveren en/of ambulante begeleiding krijgen, er niet op achteruit gaan.
Het uitgangspunt bij de invulling van het financieel kader LGF zijn de huidige bekostigingsstromen. In de notitie uitwerking bekostiging LGF (Kamerstukken II 2000/01, 27 728, nr. 7, pag. 84 e.v.) staat op welke wijze aan dit uitgangspunt wordt voldaan. Het voorliggende ontwerp-besluit tezamen met vormt hiervan de uitwerking. Daarnaast wordt nog een aantal aanvullende regelingen gepubliceerd, die tezamen maken dat er geen kind op achteruit zal gaan. Dit betreft onder meer een regeling waarmee de formatie voor ZMLK-leerlingen die onderwijs volgen in de bovenbouw van de basisschool wordt aangevuld tot het niveau van de nu geldende regeling.

Tevens vragen de leden van deze fractie hoe in de bekostigingsbesluiten uitwerking wordt gegeven aan de uitzonderingspositie van Almere.
De bijzondere positie van Almere is vastgelegd in artikel XIV van het wetsvoorstel over leerlinggebonden financiering, maar het experiment is gebaseerd op de Experimentenwet onderwijs. De bekostiging is dan ook bij beschikking geregeld en niet in de onderhavige algemene maatregel van bestuur.

Ook wordt de vraag gesteld of Almere «gebruikt» kan worden om ervaring op te doen met functionele indicatiestelling en of daartoe aan de Stichting Gewoon Anders een totaal budget kan worden toegekend, opgebouwd uit een per geïndiceerde leerling toegekend bedrag dat zou gelden bij indicatiestelling elders in Nederland.
De vraag of Almere «gebruikt» kan worden om ervaring op te doen met functionele indicatiestelling is niet eenvoudig met ja of nee te beantwoorden. Uit de huidige middelen worden 3 soorten onderwijsvoorzieningen gefinancierd, te weten voor een geïndiceerd kind in een reguliere groep, voor een groep geïndiceerde kinderen in een reguliere school en voor een groep geïndiceerde kinderen gekoppeld aan een reguliere school. In het kader van de aanpassing van het experiment aan de LGF-wetgeving zal het budget ten behoeve van het experiment worden bepaald door de indicaties op basis van de LGF-criteria en de leerlinggebonden financiering die voor de desbetreffende indicaties geldt. Voor individuele kinderen in een reguliere groep is het wellicht mogelijk om functionele indicatiestelling te beproeven. Voor de groepsgewijze onderwijsvoorzieningen zal het niet goed mogelijk zijn om tot functionele indicatiestelling over te gaan. Met de stichting Gewoon Anders zal overleg worden gevoerd over de mogelijkheden om functioneel te indiceren. Over de uitkomsten van dit overleg zal de Kamer worden geïnformeerd.

In antwoord op een vraag van de leden van de PvdA-fractie wordt opgemerkt dat het inderdaad de bedoeling is dat de verplichte herbesteding geldt voor de eerste fase. Het laten vervallen van de herbestedingsverplichting zal in het kader van de tweede fase worden gerealiseerd door een wijziging van de algemene maatregel van bestuur.

Naar aanleiding van het voorgestelde artikel 17, derde lid, van het Bekostigingbesluit WPO, stellen deze leden de vraag of niet moet worden aangegeven hoe achteraf zal worden verrekend indien de inflatie afwijkt van de verwachting.

De aanpassing van de bedragen op de in dit artikellid beschreven wijze, is de vaste berekeningswijze. Er vindt achteraf geen verrekening plaats.

Vervolgens wordt de vraag gesteld waar de tot nu toe beschikbare 20 formatierekeneenheden voor bovenbouwkinderen met een zmlk-indicatie zijn terug te vinden.
De extra toekenning heeft als achtergrond dat de deelname van een verstandelijk gehandicapte leerling aan het programma van de bovenbouw van de basisschool vanaf groep 3, wanneer het lees- en schrijfonderwijs centraal komen te staan, hoge eisen stelt aan de organisatie van het onderwijs in de groep. Om een aantal redenen is ervoor gekozen om de extra formatietoekenning voor ZMLK-leerlingen in de bovenbouw van het basisonderwijs toe te kennen op basis van een aparte regeling. In de eerste plaats gaat het voorgestelde artikel 70a, tweede lid, tweede volzin van de WPO ervan uit dat de omvang van het leerlinggebonden budget per onderwijssoort wordt vastgesteld. Dit artikel geeft dus geen basis voor een gedifferentieerde financiering binnen een onderwijssoort. In de tweede plaats kent de bekostigingssystematiek geen opgave van de groep waarin een leerling zit. Er is geen directe relatie tussen de leeftijd van een leerling en de groep waarin de leerling zit. Dit geldt zeker voor leerlingen met een handicap, zodat een aparte opgave noodzakelijk is. Door gebruik te maken artikel 120, vijfde lid van de WPO is er wel een basis voor het op verzoek toekennen van aanvullende formatie.

Naar aanleiding van artikel IX (Invoeringsregeling formatie schooljaar 2002–2003) wordt gevraagd of voor alle scholen voor speciaal onderwijs een garantie wordt gegeven op de huidige formatie, ongeacht de ontwikkeling van het aantal leerlingen. Tevens wordt gevraagd of de bereidheid bestaat komend najaar te berichten tot hoeveel meerkosten dit artikel heeft geleid.
Dit artikel regelt dat bij de invoering van LGF de formatie voor scholen voor speciaal onderwijs ten minste wordt vastgesteld op de formatie die de school zou ontvangen op basis van de regelingen zoals die van toepassing waren op 31 juli 2002. Anders gezegd: bepalend voor de omvang van de formatie voor het schooljaar 2002–2003 zijn niet alleen het Formatiebesluit WEC, maar ook de regelingen voor aanvullende formatie zoals deze luidden op 31 juli 2002. Voor de vaststelling van de formatie zijn bepalend de leerlingenaantallen op de reguliere teldata 1 oktober 2001 dan wel 16 januari 2002 (indien sprake is van groei als bedoeld in het Formatiebesluit WEC). Gelet op het vorenstaande zal komend najaar geen sprake zijn van meerkosten als gevolg van dit invoeringsartikel.

Soortgelijke vragen zijn gesteld over artikel X (Invoeringsregeling ambulante begeleiding).
Een van de taken van het speciaal onderwijs is het geven van ambulante begeleiding aan geïndiceerde leerlingen in het regulier onderwijs (het voorgestelde artikel 8a, eerste lid, van de WEC). Omdat er op dit moment nog geen, en op 1 oktober aanstaande nog nauwelijks, geïndiceerde leerlingen zijn, is een invoeringsregeling opgesteld om te voorkomen dat de formatie zou dalen naar een onaanvaardbaar laag niveau. Deze regeling houdt in dat voor de komende twee schooljaren het budget voor ambulante begeleiding wordt vastgesteld. De omvang van dit budget wordt gebaseerd op het aantal leerlingen dat de scholen op 1 oktober 2001 dan wel 16 januari 2002 (indien sprake is van groei als bedoeld in het Formatiebesluit WEC) ambulant begeleiden. Omdat de omvang wordt vastgesteld op het huidige niveau kost deze invoeringsregeling geen extra geld. (Alleen als het aantal ambulant begeleide leerlingen op REC-niveau stijgt, volgt een aanvullende bekostiging).

Naar aanleiding van artikel XV stellen de leden van genoemde fractie de vraag of de formatie kan worden overgedragen aan een regionaal expertisecentrum of aan de reguliere school en zo ja, of dat dan niet behoeft te worden geregeld in dit besluit.
In plaats van de verplichte herbesteding bij een (v)so-school geldt in de invoeringsfase dat het verplicht her te besteden gedeelte van het leerlinggebonden budget als formatie wordt toegekend aan de (v)so-school. Als tegenprestatie is de (v)so-school verplicht de leerling in het regulier onderwijs ambulant te begeleiden. Overdracht van formatierekeneenheden aan het REC of een reguliere school is, indien alle betrokken partijen het daarover eens zijn, mogelijk op grond van artikel 120 van de WEC en de voorgestelde wijziging in dat artikel.

Tevens wordt gevraagd waar in dit besluit uitvoering wordt gegeven aan de toezegging dat de zmlk-geïndiceerde leerlingen die integreren in het voortgezet regulier onderwijs er in vergelijking met de huidige regelingen niet op achteruit gaan in financiële ondersteuning. Ook naar aanleiding van artikel XVI wordt de vraag gesteld of niet moet worden aangegeven dat de verplicht her te besteden formatierekeneenheden mogen worden overgedragen aan de reguliere school.
In de nota naar aanleiding van het nader verslag (Kamerstukken II 2001/02, 27 728, nr. 10, pag. 22) is toegezegd de aanvullende faciliteringsregeling in het voortgezet onderwijs voor leerlingen met het Syndroom van Down te continueren in de vorm van een aanvullende regeling. Zoals reeds is opgemerkt over de toekenning van extra middelen voor ZMLK-leerlingen in de bovenbouw geldt dat de omvang van het leerlinggebonden budget per onderwijssoort wordt vastgesteld. Omdat leerlingen met het Syndroom van Down geïndiceerd zullen worden voor de onderwijssoort ZMLK is het niet mogelijk de bekostiging voor leerlingen met het Syndroom van Down integraal te verwerken in het leerlinggebonden budget. Om te voorkomen dat leerlingen er op achteruit gaan, blijft de huidige mogelijkheid voor aanvullende bekostiging voor leerlingen met het Syndroom van Down in het regulier voortgezet onderwijs in de vorm van een aanvullende regeling op het leerlinggebonden budget bestaan. Deze regeling zal tijdig voor de start van het nieuwe schooljaar worden gepubliceerd.

Naar aanleiding van de toelichting op artikel II wordt de vraag gesteld of het reëel is de behoefte aan extra geld alleen te beargumenteren met de veronderstelde toenemende gedragsproblemen bij leerlingen. Moet ook niet het argument gelden dat cluster 4 scholen, met name zmok-scholen, zo karig gefinancierd zijn in vergelijking met de andere onderwijssoorten dat de problemen met de kwaliteit van het onderwijsaanbod op zijn minst mede daaraan zijn toe te schrijven en dat de inzet van extra middelen ook bedoeld is om de relatieve achterstand in financiering een beetje weg te werken, zo vragen deze leden.
Het is niet zo dat de extra investeringen voor cluster-4-scholen alleen worden beargumenteerd op basis van de veronderstelde toenemende gedragsproblematiek bij leerlingen. De belangrijkste motivering voor de extra investeringen ligt in de sterk toegenomen werkdruk voor de leraren waardoor de kwaliteit van het onderwijs in het geding dreigt te komen, als gevolg van ziekteverzuim, uitstroom van personeel en moeilijk te vervullen vacatures. Deze problematiek doet zich sterker voor in de onderwijssoorten waar veel kinderen met gedragsproblemen zitten. Door de inzet van extra klassenassistenten is het mogelijk de werkdruk voor leraren effectief te verminderen omdat er meer handen in de klas beschikbaar komen. Aanleiding voor deze investering vormde het amendement Dijksma bij de Rijksbegroting 2001. In de Rijksbegroting 2002 is de investering verder uitgebouwd.

De leden van genoemde fractie informeren of in het kader van de regio-indeling niet expliciet moet worden vermeld dat het experimentele gebied Almere niet is ingedeeld bij een expertisecentrum.
Het experiment dat vanuit de stichting Gewoon Anders wordt uitgevoerd, heeft betrekking op de integratie van gehandicapte kinderen in het regulier onderwijs. Daarbij wordt gebruik gemaakt van verschillende modellen: kind in reguliere groep, groep in reguliere school en groep gekoppeld aan reguliere school. Deze modellen kennen een verschillende intensiteit van integratie. Er geldt geen verplichting voor ouders van gehandicapte kinderen in Almere om aan het experiment deel te nemen. Ouders hebben en houden de mogelijkheid om te kiezen voor speciaal onderwijs in scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs buiten de gemeente. Het grondgebied van de gemeente Almere maakt dan ook deel uit van één van de REC's binnen de clusters 2, 3 en 4. Door de indeling van de gemeente binnen deze REC's wordt gewaarborgd dat ouders die dat wensen, gebruik kunnen maken van de voorzieningen die het REC biedt.

Tevens stellen zij de vraag waar is geregeld dat een onafhankelijk eigen commissie voor de indicatiestelling (Cvi) wordt ingesteld voor Almere.
Het experiment Almere kent op dit moment een eigen indicatiecommissie, die bepaalt welke leerlingen toelaatbaar zijn tot de (geïntegreerde) onderwijsvoorzieningen binnen het experiment. Thans wordt overleg gevoerd met Almere over de wijze waarop de indicatiestelling onder de nieuwe wetgeving het beste kan worden georganiseerd. De mogelijkheid die nu wordt uitgewerkt, houdt in dat door de stichting Gewoon Anders één loket wordt ingericht ter voorbereiding van de indicatiestelling. Dossiers die op die manier gereed zijn gekomen, worden doorgestuurd naar de commissie voor de indicatiestelling van het desbetreffende REC voor een indicatiebeslissing. Het voordeel van dit model is dat de indicatiestelling past binnen de landelijke systematiek.
Een andere mogelijkheid is dat in Almere de bestaande indicatiecommissie ten behoeve van het experiment wordt gecontinueerd. De inrichting en werkwijze zou dan zodanig moeten worden aangepast dat de commissie indiceert op basis van de landelijk geldende criteria.

Naar aanleiding van het in de nota van toelichting gegeven voorbeeld van schadelijke nevenwerkzaamheden voor leden van de Cvi, stellen deze leden de vraag of dit voorbeeld zo moet worden begrepen dat leden van de Cvi nooit als vrijgevestigd specialist testen mogen afnemen van leerlingen die wellicht bij de Cvi kunnen worden aangemeld of alleen niet testen indien de test een rol zou kunnen spelen bij latere indicatie. Tevens wordt gevraagd hoe de onafhankelijkheid is te waarborgen indien een lid van een Cvi tevens in dienst is bij een REC om daar in het kader van handelingsplannen te werken met leerlingen die zijn geïndiceerd en vrijwel zeker zullen worden geherindiceerd. Kan het werken met leerlingen binnen een REC niet evenzeer de onafhankelijkheid beïnvloeden indien dezelfde functionaris als lid van een Cvi diezelfde leerling tegenkomt bij herindicatie, zo vragen deze leden.
Uitgangspunt is dat de Cvi onafhankelijk dient te oordelen over de toelaatbaarheid van aangemelde kinderen. Wanneer leden van de Cvi bij sommige aanmeldingen een rol vervullen in het voortraject kan op zijn minst de schijn ontstaan dat de besluitvorming van de Cvi in deze situatie niet meer objectief en onafhankelijk is. Elke schijn dat de objectiviteit en onafhankelijkheid in het geding zijn, dient te worden voorkomen. Daarom dienen de Cvi-leden buiten hun beoordelende werk voor de commissie niet anderszins directe betrokkenheid te hebben bij kinderen waarvan zij de toelaatbaarheid beoordelen. Dit geldt ook ten aanzien van vrijgevestigde specialisten. Ook in het voorbeeld waarin een lid van de Cvi in

het kader van de uitvoering van handelingsplannen werkt met de door de Cvl geïndiceerde en her te indiceren leerlingen, is de onafhankelijkheid van de Cvl onvoldoende gewaarborgd. Dit alles laat onverlet dat een vrijgevestigde specialist testonderzoek doet bij kinderen die niet aangemeld worden bij de Cvl waarvan de specialist lid is.

De leden van genoemde fractie willen weten of de inspectie een melding over eventuele onregelmatigheden bij een Cvl niet veeleer moet doen bij de LCTI en de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen in plaats van bij het REC.
In eerste instantie zal de inspectie eventuele onregelmatigheden melden bij het bestuur van het REC, zodat het REC maatregelen kan nemen om de onafhankelijkheid van de Cvl alsnog te waarborgen. Gebeurt dit niet dan zal de inspectie in haar verslag aan de minister hiervan melding maken. De LCTI ziet toe op de toepassing van de criteria en niet op de onafhankelijkheid van de Cvl-leden.

Regeling indicatiecriteria

De vragen van de leden van genoemde fractie over de indicatiecriteria van cluster 4 worden als volgt beantwoord.
Autisme is een stoornis volgens het classificatiesysteem DSM-IV of ICD-10. Dit betekent niet dat alle leerlingen waarbij een vorm van autisme wordt vastgesteld, worden geïndiceerd voor cluster 4. Hiervoor zijn de overige criteria bedoeld, zoals het integrale karakter van de stoornis en de betrokkenheid van jeugdhulpverlening. Vele leerlingen met een stoornis in het autistisch spectrum zitten in het regulier onderwijs, waaronder het speciaal basisonderwijs (WSNS) of het leerwegondersteunend onderwijs. Leerlingen met autisme die aan de criteria van cluster 4 voldoen worden binnen cluster 4 opgevangen. Daarnaast zijn er inderdaad ook leerlingen waarbij sprake is van communicatieve incompetentie. Voor deze leerlingen is de indicatie voor esm (ernstige spraak-taalmoeilijkheden) in cluster 2 aan de orde.

De leden van de PvdA-fractie merken op dat bij de toelichting op artikel 5 wordt vermeld dat er sprake kan zijn van een stoornis die de communicatie beperkt zonder dat van een auditieve of spraak-/taalstoornis sprake is. Een deskundige moet in zo'n geval bepalen of sprake is van autisme en tevens of de beperking een aanbod gericht op communicatie vraagt of een aanpak gericht op gedrag. Miskent deze toelichting niet, zo vragen deze leden, dat gedrag sterk wordt bepaald door het (on)vermogen te communiceren waarbij niet alleen het onvermogen van de leerling bepalend is maar tevens dat van de omgeving zodat eventuele gedragsprobleem zouden kunnen verdwijnen indien er een gericht aanbod op communicatie wordt gedaan. Hieraan wordt de vraag gekoppeld of zich dat dan vervolgens laat vertalen in een toelating tot cluster 2.
Zoals hierboven al opgemerkt is artikel 5 lid 2 juist opgenomen voor die leerlingen waarbij de communicatieve incompetentie dominant is en niet het gedrag, zodat deze leerlingen inderdaad worden geïndiceerd voor een onderwijssoort in cluster 2.

In artikel 11 wordt geregeld dat de ernst van sociaal-emotionele of gedragsproblemen moet blijken uit het feit dat reguliere (zorg-) hulpverlening gedurende een half jaar niet tot verbetering heeft geleid. Een uitzondering wordt gemaakt indien jeugdhulpverlening en andere zorghulpverlening niet of niet systematisch is geboden, bijvoorbeeld bij kinderen van asielzoekers. Dit roept bij de leden van de PvdA-fractie de vraag op of kinderen van asielzoekers doorgaans niet de hulpverlening krijgen waarop hier wordt gedoeld. Is het dan juist om deze kinderen toe te laten tot speciaal onderwijs, zo vragen deze leden.

Het voorbeeld van kinderen van asielzoekers is gebruikt voor die situatie dat het kind nog maar een korte tijd (korter dan een half jaar) in Nederland is en dus niet aan het criterium van een half jaar jeugdhulpverlening kan voldoen. Ook voor kinderen van asielzoekers is jeugdhulpverlening beschikbaar. Mocht een leerling voldoen aan alle criteria van cluster 4, maar slechts 3 maanden jeugdhulpverlening hebben ontvangen, en mocht de situatie van deze leerling zo ernstig zijn dat opname in een cluster 4 school noodzakelijk lijkt, dan kan een Cvl gebruik maken van de beredeneerde afwijking en de leerling indiceren voor cluster 4. Deze situatie kan ook van toepassing zijn op een asielzoekerskind. Een Cvl zal hiertoe alleen overgaan indien de indicatie in het belang is van het kind en de Cvl overtuigend kan onderbouwen waarom indicatie aan de orde is, alhoewel de leerling niet aan alle criteria voldoet.

Aansluitend wordt de vraag gesteld of het ontbreken van goede hulpverlening of het bestaan van lange wachtlijsten voor jeugdhulpverlening, jeugd GGZ en dergelijke ertoe kan leiden dat het speciaal onderwijs de kinderen opvangt en zo ja, of daarvoor dan een rekening wordt ingediend bij het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.
Er wordt van uit gegaan dat de zorg die in principe beschikbaar is, zoals bijvoorbeeld logopedie, wordt ingezet voor de leerling in het regulier onderwijs. Mocht deze zorg niet voldoende zijn om de leerling in het regulier onderwijs te houden, dan kan indicatie aan de orde zijn. Ik ben in overleg met mijn collega van VWS over de wachtlijsten in de zorg en de consequenties hiervan voor leerlingen die geïndiceerd willen worden of leerlingen die de zorg nodig hebben. Bij een indicatiestelling door de Cvl moet een leerling naast de criteria betreffende toereikende zorg ook voldoen aan de criteria over handicap en onderwijsbeperking. Een wachtlijst als zodanig is voor een Cvl geen aanleiding om tot een beredeneerde afwijking over te gaan.

De leden van de PvdA-fractie vragen naar de status van het bij de besluiten gevoegde Advies criteria voor indicatiestelling zoals opgesteld door de TCAI.[1]
De TCAI, als voorloper van de LCTI, is ingesteld om te adviseren over de indicatie-criteria. Op basis van dit advies is de ontwerp-ministeriële regeling opgesteld. In de toekomst zullen criteria gewijzigd kunnen worden op basis van adviezen van de LCTI. De LCTI baseert haar adviezen op uitkomsten van haar toezichtstaak en op nieuw wetenschappelijk onderzoek.

De leden van de PvdA-fractie menen dat op enkele punten de TCAI standpunten inneemt die niet stroken met wisseling van argumenten in het debat in het parlement over de regeling leerlinggebonden financiering. Zij noemen in dat kader het gegeven dat in de wet is vastgelegd dat geen kind vanwege zijn handicap mag worden geweigerd terwijl de TCAI aangeeft dat een school voor speciaal onderwijs een leerling wel zou mogen weigeren indien er onvoldoende inzet van middelen en expertise uit de zorgsector is. Deze leden stellen de vraag of het denkbaar is dat inderdaad om die reden leerlingen worden geweigerd (of aanmelding bij een Cvl wordt ontmoedigd).
Het advies is opgesteld vóór de plenaire behandeling van het wetsvoorstel, waarbij het amendement inzake artikel 40 van de WEC (waarvan het doel is te waarborgen dat de toelaatbaarheidsverklaring ook daadwerkelijk toegang garandeert tot een van de scholen voor het speciaal onderwijs) is aangenomen. Als een school de toelating van een geïndiceerde leerling weigert en de ouders maken bezwaar dan dient de school zich (op grond van artikel XIII van het wetsvoorstel) te wenden tot de Adviescommissie voor toelating en begeleiding (ACTB). Ook als tussen ouders en school discussie ontstaat over de toelating, bestaat de mogelijkheid om advies te vragen aan de ACTB. Tevens kunnen onderwijsconsulenten in opdracht en

[1] Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

onder gezag van de ACTB bemiddelen om te bewerkstelligen dat partijen hun verantwoordelijkheid nemen en in voorkomende gevallen dat de benodigde inzet van middelen en expertise uit bijvoorbeeld de zorgsector wordt gerealiseerd.

Op enkele andere punten in het advies blijkt verschil van opvatting te bestaan tussen de werkgroep instrumentatie en de TCAI, zo merken deze leden op. Niet duidelijk is hoe dit verschil van opvatting zijn uitwerking krijgt in de uitleg van de criteria.
De tekst van de ministeriële regeling geeft de geldende criteria weer. De toelichting van de ministeriële regeling kan helpen bij de interpretatie. Omdat de ministeriële regeling is gebaseerd op het advies van de TCAI kan ook dat advies behulpzaam zijn. Het sub-advies van de Werkgroep advisering instrumentarium indicatiestelling (WAII) is niet overgenomen door de TCAI en kan derhalve niet als interpretatie dienen van de ministeriële regeling.

Tenslotte merken de leden van de PvdA-fractie op dat de TCAI ook adviseert over hoe een reguliere school het onderwijsaanbod moet inrichten voor een leerling met rugzakindicatie en zij vragen wat dat nog heeft te maken met objectieve indicatiecriteria.
Adviezen van de TCAI over de inrichting van het regulier onderwijs voor de opvang van geïndiceerde leerlingen zijn niet aan de orde. Eén van de onderdelen van de criteriasets per handicap betreft de zorg in de zorgstructuur van het regulier onderwijs. Hierover heeft de TCAI geadviseerd wat moet worden verstaan onder zorg en passende hulp die de reguliere school de leerling kan bieden. Het advies over dit criterium is overgenomen in artikel 13 van de ministeriële regeling.

De vragen van de VVD-fractie

Besluit houdende wijziging van het Bekostigingsbesluit WEC enz.

Ook de leden van de VVD-fractie stellen vragen over de garantie dat leerlingen er ten opzichte van de huidige regelingen niet op achteruit zullen gaan, de 20 formatierekeneenheden voor zmlk-leerlingen in de bovenbouw van reguliere scholen en de bekostiging van cluster 4.
Op deze vragen is reeds ingegaan bij de beantwoording van de vragen van de leden van de PvdA-fractie.

Ook stellen deze leden de vraag waarom in de bekostigingsbesluiten geen melding wordt gemaakt van de uitzonderingspositie voor Almere.
Zoals eerder in deze reactie is opgemerkt, is de bijzondere positie van Almere vastgelegd in artikel XIV van het wetsvoorstel, maar is het experiment gebaseerd op de Experimentenwet onderwijs. De bekostiging is dan ook bij beschikking geregeld en niet in de bekostigingsbesluiten.

Besluit leerlinggebonden financiering

De vragen van genoemde leden over autistische leerlingen, de status van het bij de besluiten gevoegde Advies criteria voor indicatiestelling zoals opgesteld door de TCAI en het niet opgenomen zijn van criteria voor meervoudig gehandicapte leerlingen met ernstige spraak-/taalmoeilijkheden, zijn reeds beantwoord in het kader van de vragen van de PvdA-fractie.

Naar aanleiding van de vraag over een eigen onafhankelijke Cvl voor Almere het volgende. Keuzevrijheid voor ouders is een belangrijk uitgangspunt binnen LGF. Ook ouders in Almere moeten kunnen kiezen voor speciaal onderwijs binnen de REC-structuur. Zoals aangegeven in

reactie op vragen van de PvdA-fractie ben ik bereid de experimentele commissie te handhaven. De resultaten van het overleg met Almere zullen aan de Kamer worden gemeld.

De vragen van de CDA-fractie

De leden van de CDA-fractie willen weten in hoeverre bekend is of het veld in staat is voor 1 augustus 2002 op deze ingrijpende verandering in te spelen.
In de voortgangsrapportage LGF (Kamerstukken 2001/02, 27 728, nr. 54) is aangegeven dat de voorlichting wordt geïntensiveerd. Dit gebeurt via diverse bronnen: ouderor-ganisaties (FvO en CG-raad), de wegbereiders en OC&W, en via diverse kanalen: brochures/ folders, websites en informatiebijeenkomsten. Op deze wijze worden ouders, het regulier- en het speciaal onderwijs geïnformeerd over LGF en de veranderingen die de invoering van LGF met zich mee brengt. Naast het informeren over de komst van LGF en de wijzigingen die dit impliceert is het van belang dat de scholen in het regulier- en speciaal onderwijs in staat zijn in te spelen op deze veranderingen. Het gaat hierbij om maatwerk. Wat moet een reguliere school straks doen als een ouder met een geïndiceerde leerling zich na 1 augustus a.s. meldt? Om goed met dit soort vragen om te kunnen gaan worden scholen begeleid. Zo hebben de wegbereiders een draaiboek opgesteld voor reguliere scholen voor basis- en voortgezet onderwijs. De wegbereiders bieden ook ondersteuning aan scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs en REC's in het kader van het plan voor nevenvestigingen en verbrede toelating. Ook wat betreft de indicatie-stelling en de toelating van leerlingen loopt een intensief traject om de REC's en de CvI's zo goed mogelijk voor te bereiden op de nieuwe situatie. Zo is er door de werkgroep implementatie indicatiestelling een scholings-aanbod voor toekomstige leden van de CvI's gecreëerd. Ook komen leden van de werkgroep op verzoek van REC's langs bij de REC's om op locatie, aan de hand van bestaande dossiers te oefenen met de nieuwe proce-dures.

Naar aanleiding van vele reacties over de indeling van de REC's, vragen deze leden een overzicht te geven van alle scholen, gemeenten en anderen die hebben laten weten het niet eens te zijn met de indeling zoals vastgelegd in bijlage A en de redenen hiervan. Tevens vragen zij of de bereidheid bestaat tot aanpassing van de indeling.
De regio-indeling is waar mogelijk gebaseerd op de opgaven van de REC's in oprichting (i.o.). Daar waar de REC's i.o. er onderling niet uitkwamen hebben de wegbereiders ondersteuning geboden bij het komen tot de afbakening van de REC-regio. De leerlingenstromen hebben daarin uitein-delijk de doorslag gegeven. Naar aanleiding van de concept-regio-indeling is allereerst een reactie ontvangen van het Groene REC i.o. (3–10). Uit navraag door de wegbereiders blijkt dat het Groene REC i.o. en Haag-winde nog steeds voornemens zijn samen te gaan, conform de voorge-stelde regio-indeling. Ook de toedeling van de gemeenten is gedaan conform de afspraken die gemaakt zijn met de vertegenwoordigers van de diverse REC's. In de tweede plaats is in de brief van de stuurgroep cluster 2 aan de Tweede Kamer van 20 maart 2002 verwezen naar de regio-indeling. Deze zou niet conform het voorstel van cluster 2 zijn vastgesteld. Deze reactie was gebaseerd op een verouderde versie van de regio-indeling. De stuurgroep is akkoord gegaan met de indeling die u op 19 maart jl. is toegestuurd. Een derde reactie is gekomen van de gemeente Purmerend. Zoals hierboven is aangegeven, is bij de regio-indeling, waar mogelijk uitgegaan van de opgaven door de REC's i.o. De gemeente Purmerend schrijft een gesprek te hebben gepland met de betrokken REC's i.o. Indien uit dit gesprek tijdig volgt dat Purmerend alsnog zou moeten worden toegedeeld aan de regio 4–4 (Amsterdam en

omstreken) dan zal dit in de regio-indeling worden verwerkt. Tot slot hebben de REC's i.o. die geen vso-voorziening hebben, moeite zich neer te leggen bij de regio-indeling, waarbij de niet-complete REC's i.o.worden samengevoegd met een aanpalend REC i.o.. De nadruk bij de REC-vorming ligt bij het vormen van een efficiënt en doelmatig georganiseerd REC zodat de uitgangspunten van de REC-vorming (efficiënter georganiseerd speciaal onderwijs met betere spreidingsmogelijkheden waardoor thuisnabij onderwijs mogelijk wordt) kunnen worden gerealiseerd. Daarbij was het uitgangspunt het kunnen verzorgen van onderwijs van alle onderwijssoorten binnen het cluster aan leerlingen van 4 tot 20 jaar. Het hebben van voortgezet speciaal onderwijs binnen het REC is belangrijk om een volledig onderwijsaanbod te kunnen bieden. Het is hierdoor niet gewenst tegemoet te komen aan de voorkeur van de betrokken REC's om zelfstandig door te gaan. De wegbereiders ondersteunen waar nodig de REC's bij de uitwerking van de REC-fusies, zodat ook de nieuw gevormde REC's tijdig klaar zijn voor de invoering van LGF. Door toepassing van het «kamermodel» is decentrale uitvoering van taken te realiseren.

De leden van genoemde fractie vragen te reageren op de opmerkingen van het REC Beraad Cluster 4 dat de bekostiging van de Cvl's, zeker voor cluster 4, volstrekt ontoereikend is. Zij willen weten of dit betekent, dat indien er geen geld bijkomt de indicatiestelling onzorgvuldig zal gaan verlopen en welke consequenties dit heeft voor de kinderen, ouders en scholen.
De REC's worden additioneel bekostigd onder meer voor de instandhouding van een commissie voor de indicatiestelling. Die bekostiging wordt voor alle REC's op dezelfde wijze berekend. Ook de taken van de REC's (inclusief die van de commissies voor de indicatiestelling) zijn immers gelijk. Daarnaast behouden de scholen de middelen die zij tot nu toe ontvangen voor de commissie van onderzoek. De financiële ruimte voor onderzoek binnen de scholen blijft dus behouden en daarbij moet worden bedacht dat ook veel informatie beschikbaar zal worden gesteld via de zorg en het onderwijskundig rapport. De totale middelen zijn dan ook naar verwachting toereikend voor een zorgvuldige indicatiestelling, óók voor cluster 4. Uiteraard zal de monitoring ook betrekking hebben op de financiële aspecten van leerlinggebonden financiering. Mocht – hetgeen niet wordt verwacht – uit de monitoring blijken dat de bekostiging ontoereikend zou zijn, dan zal alsnog een oplossing moeten worden gezocht, waardoor wordt voorkomen dat indicatiestelling onzorgvuldig gaat verlopen.

Tevens vragen de leden van genoemde fractie een reactie op de opmerkingen en voorstellen van deze Stuurgroep, zoals bijvoorbeeld beschreven in de brief van Stuurgroep Cluster 2 d.d. 20 maart 2002 aan de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen.
Cluster 2 maakt op een viertal punten bezwaar tegen de ontwerp-algemene maatregel van bestuur en de ontwerp-ministeriële regeling. Het eerste bezwaar geldt de regio-indeling. Het bezwaar had betrekking op een oude versie van de regio-indeling. Cluster 2 is akkoord met de regio-indeling zoals verwoord in de herziene bijlage A van het ontwerp-Besluit leerlinggebonden financiering. Het tweede bezwaar betreft het criterium van 2 standaarddeviaties voor esm. Naar aanleiding van dit bezwaar en op basis van nieuwe resultaten van wetenschappelijk onderzoek die beschikbaar zijn gekomen, heeft een uitgebreid overleg plaatsgevonden tussen de TCAI en cluster 2. Dit overleg heeft geresulteerd in een nieuw advies over het standaarddeviatie-criterium van de TCAI, waarmee alle betrokkenen akkoord gaan. Ik ben voornemens de ontwerp-ministeriële regeling conform het nadere advies op dit punt te wijzigen. Dit betekent dat de redactie van artikel 5, eerste lid onder a. als volgt wordt herzien:

«a. op basis van logopedisch en psychodiagnostisch onderzoek, zo nodig aangevuld met audiologisch onderzoek, is vastgesteld voor kinderen tot en met 7 jaar een spraak- of taalstoornis op het gebied van spraakproductie, bij welke stoornis uit tests een achterstand in spraak-taalontwikkeling van meer dan twee standaarddeviaties blijkt; en op het gebied van spraakperceptie, grammaticale kennisontwikkeling, of lexicale en semantische kennisontwikkeling, bij welke stoornis uit tests tests op tenminste een van de drie genoemde gebieden een achterstand in spraak-taalontwikkeling van meer dan anderhalve standaarddeviatie blijkt;
voor kinderen van 8 jaar of ouder een spraak- of taalstoornis op het gebied van spraakperceptie, grammaticale kennisontwikkeling, en lexicale en semantische kennisontwikkeling, bij welke stoornis uit tests op tenminste twee van de drie genoemde gebieden een achterstand in spraak-taalontwikkeling van meer dan anderhalve standaarddeviatie blijkt;»

Het nader advies van de TCAI is als bijlage bij deze reactie gevoegd.
Het derde bezwaar betreft mg-esm. Met het wetsvoorstel is geregeld dat een aantal MG-onderwijssoorten blijft bestaan. Zoals in de Uitwerkingsnotitie is beschreven, blijven alleen die MG-onderwijssoorten bestaan waarvoor de combinatie handicap+zml helder gemaakt konden worden. Dit bleek niet het geval voor esm. Kinderen met een verstandelijke handicap hebben veelal een spraak-taalprobleem. Esm-kinderen zijn normaal begaafde leerlingen met ernstige spraak-taalmoeilijkheden.
Alle mg-scholen en -afdelingen die niet meer voorkomen, behouden wel (op grond van artikel VII van het wetsvoorstel) de expertisebekostiging. Deze bekostiging kan door de school worden ingezet voor leerlingen met meer complexe problematiek. Hiermee blijft de expertise behouden. Zoals in het derde lid van art VII van het wetsvoorstel is vermeld, dienen deze scholen de criteria waaraan de leerlingen moeten voldoen om voor de extra zorg op basis van de expertisebekostiging in aanmerking te komen, te zenden aan de LCTI. Het vierde bezwaar betreft vso esm. Deze onderwijssoort bestaat op dit moment ook niet. Met het wetsvoorstel worden geen nieuwe onderwijssoorten geïntroduceerd.

De genoemde leden willen weten waarom voortzetting van de huidige hogere bekostiging voor zmlk-leerlingen in de bovenbouw van de reguliere school in de voorliggende AMvB niet meer is terug te vinden.
Hierop is reeds ingegaan bij de beantwoording van een soortgelijke vraag van de leden van de PvdA-fractie.

De leden van de CDA-fractie vragen om een reactie op de opvatting van de landelijke Stuurgroep Cluster 4 dat zij er steeds van uit zijn gegaan dat de bekostiging van leerlingen jonger dan 8 jaar zou worden geharmoniseerd naar het niveau van LZ, de bekostiging van leerlingen ouder dan 8 jaar naar PI-niveau en de bekostiging van VSO-leerlingen naar ZMOK. Bij narekening van de huidige voorstellen blijkt dit volgens hen niet het geval te zijn. De Regeling klassenassistenten zou daarmee geen structurele regeling blijken te zijn.
Door de Landelijke stuurgroep cluster 4 is op 22 maart jl. een brief gestuurd waarin wordt gesteld dat de wijziging van de formatieregeling voor onderwijsondersteunend personeel ertoe leidt dat de extra investeringen voor klassenassistenten «praktisch volledig teniet worden gedaan». Bij deze brief is een aantal berekeningen gevoegd die deze bewering zou onderbouwen. Deze berekening en de gemaakte vergelijking kloppen niet. Zo is bijv. ten onrechte in de formatie voor categorie b (conciërge) geen rekening gehouden met de aftopping op 3600 minuten. Het belangrijkste verschil is echter dat in de opgave van de formatie volgens de huidige systematiek een aantal formatiecomponenten zit besloten die in de bereken volgens de nieuwe systematiek er buiten zijn

gebleven. De belangrijkste formatiecomponent die er buiten is gebleven (maar wel wordt toegekend) is de ADV-formatie. Daardoor ontstaat een scheve vergelijking. Bij een correcte uitvoering van alle berekeningen en vergelijkingen worden de investeringen die zijn gedaan geheel zichtbaar. Voor het komende schooljaar zullen de scholen voor zmok en lzk in cluster 4 aanvullende formatie ontvangen overeenkomstig het verschil tussen de huidige en de nieuwe systematiek. Dit zal worden vastgelegd in een binnenkort te verschijnen publicatie in Uitleg. Inmiddels is nog een tweede reactie binnen gekomen namens de Stuurgroep cluster 4 over de harmonisatie van de materiële instandhouding (m.i.). Deze harmonisatie is gebaseerd op het gewogen gemiddelde van de m.i. van de LZen ZMOK-scholen. Als gevolg van deze harmonisatie zouden LZ-scholen er iets op achteruit gaan. Uitgangspunt bij de uitwerking van de bekostiging LGF is steeds geweest dat niemand er op achteruit mag gaan. De LZ-scholen die er als gevolg van de harmonisatie van de m.i. op achteruit zouden gaan, ontvangen een aanvullende bekostiging ter compensatie. Deze wordt gefinancierd uit de extra middelen voor cluster 4.

Ook vragen de leden van genoemde fractie of de staatssecretaris op de hoogte is van de situatie in justitiële jeugdinrichting Den Engh, waar door de invoering van het duale financieringssysteem gekoppeld aan de REC-vorming de geïntegreerde methodiek voor de groep zwakbegaafde criminele jongeren dreigt te moeten worden opgeheven door de onmogelijkheid van een centrale regie. Hieraan wordt de vraag gekoppeld of de bereidheid bestaat om in de bekostigingsmethodiek onder de LGF (plaatsingsbekostiging) ruimte te scheppen voor een lump sum-financiering waardoor de mogelijkheid blijft voor een geïntegreerde methodiek zoals bijvoorbeeld bij De Engh, zonder rechtspositionele verschillen, mét kwalitatieve borging en of de invoering van een eigen BRIN-nummer daarbij een oplossing zou kunnen zijn.
De situatie rond de justitiële jeugdinrichting Den Engh is bekend. Zoals in de tweede voortgangsrapportage LGF (Kamerstukken II, 2000/01, 26 629, nr. 14) is gemeld, heb ik met de staatssecretaris van Justitie afspraken gemaakt over de overheveling van de verantwoordelijkheid voor het onderwijs in de rijksjustitiële inrichtingen naar het ministerie van OCenW. Op dit moment worden nadere afspraken gemaakt tussen de beide ministeries, het georganiseerde overleg zowel aan de justitiekant als aan de onderwijskant en de betrokken inrichtingen, scholen en REC's over de overdracht van de verantwoordelijkheid voor het onderwijs aan de REC's en de scholen. Bij het maken van deze nadere afspraken wordt terdege rekening gehouden met de concrete situatie bij elk van de inrichtingen. Over de onderwijskundige en pedagogische aspecten worden afspraken gemaakt, rekening houdend met de wijze waarop opvang en behandeling binnen de inrichtingen georganiseerd zijn. Ook over personeel, huisvesting en materiële inrichting wordt overlegd. Dat geldt ook voor Den Engh. Met de directie van Den Engh en het REC cluster 4 Midden Nederland is intussen gesproken over de specifieke aanpak die binnen deze inrichting is ontwikkeld waarbij onderwijs en behandeling geheel geïntegreerd zijn. Inzet van de gesprekken is om de overgang zodanig vorm te geven dat de verworvenheden van deze specifieke aanpak behouden blijven. Zo nodig zal hierbij gebruik worden gemaakt van de Experimentenwet onderwijs. Op basis van deze wet kan worden geëxperimenteerd met de geïntegreerde aanpak.

Wat betreft de bekostigingsmethodiek is de verwachting dat invoering van lumpsumfinanciering niet persé noodzakelijk is om de geïntegreerde methodiek zoals die bij Den Engh wordt toegepast, te continueren. De bestaande wettelijke instrumenten, bieden voldoende mogelijkheden om financiering van de geïntegreerde aanpak te realiseren. Dit neemt overigens niet weg dat het mijn inzet is om ook binnen de kaders van de WEC

lumpsumfinanciering mogelijk te maken. In de notitie Kwaliteit aan de basis die de Kamer bij brief van 5 juli 2001 (Kamerstukken II 2000/01, 27 400 VIII, nr. 92) is toegestuurd, is de ambitie geformuleerd om zo mogelijk al per 1 augustus 2004 lumpsumfinanciering in het primair onderwijs, en daarmee ook in de WEC- sector, te introduceren. De vraag van de leden van de CDA-fractie of invoering van een eigen BRIN-nummer een oplossing kan zijn voor de instandhouding van de geïntegreerde methodiek, moet ontkennend worden beantwoord. Binnen het wettelijk kader is het niet mogelijk om een justitiële jeugdinrichting voor onderwijsactiviteiten te bekostigen. Zoals uit de antwoorden blijkt, zal ook zonder deze mogelijkheid een oplossing kunnen worden gevonden voor de inpassing van de geïntegreerde methodiek zoals bij Den Engh toegepast.

Vervolgens wordt de vraag gesteld of het waar is dat bij de bekostiging van de voormalige ZMLK-afdelingen wordt uitgegaan van gefixeerde leerlingaantallen en of dat reëel is gezien de verwachte extra instroom van kinderen die nu in dagopvangcentra verblijven en straks eerder leerplichtig worden dan nu het geval is.
De bekostiging van de voormalige zmlk-afdelingen wordt gebaseerd op de jaarlijkse leerlingtelling. Dit geldt zowel in huidige als in de nieuwe situatie. Bij een groei van het aantal leerlingen zal dus ook de formatie toenemen. Naast de reguliere bekostiging op basis van het aantal leerlingen, wordt voor ZMLK-afdelingen die nevenvestiging worden een garantiebekostiging vastgesteld. De garantiebekostiging wordt vastgesteld op het verschil tussen de bekostiging als afdeling en de bekostiging als nevenvestiging. Hierbij wordt uitgegaan van het leerlingenaantal op 1 oktober 2000/16 januari 2001. Het grootste verschil in de bekostiging is de vaste voet, die wel geldt voor de afdeling en niet voor een nevenvestiging. Daarom is ervoor gekozen dit verschil eenmalig vast te stellen. Dit gefixeerde budget wordt gedurende de hele eerste fase LGF toegekend, boven op de bekostiging die de school ontvangt op basis van het leerlingenaantal.

Verder wordt door deze leden opgemerkt dat de bekostigingsnotitie niet voorziet in de situatie dat 2 ZMLK-afdelingen van beiden meer dan 25, maar minder dan 60 leerlingen worden omgezet in een zelfstandige school voor ZMLK. Zij vragen of dit ook niet de bedoeling is of dat hier sprake is van een leemte in de regelgeving.
Op basis van het eerste lid van artikel VIII van het wetsvoorstel is het mogelijk dat meerdere afdelingen gezamenlijk een school gaan vormen. Voorwaarde is dat de afdelingen gezamenlijk 60 of meer leerlingen hebben. Dat kan dus ook twee afdelingen betreffen met een leerlingenaantal tussen de 25 en 60.

De leden van de CDA-fractie willen aandringen op een adequate bekostiging van nevenvestigingen en vragen of er bereidheid bestaat hier nogmaals naar te kijken en met, eventueel lange termijn, voorstellen te komen.
In de brief van 26 november jl. (Kamerstukken II 2001/02, 27 728, nr. 28) is in reactie op het amendement inzake het bekostigen van nevenvestigingen weergegeven waaruit de bekostiging van een zelfstandige school bestaat. Daarbij is tevens vermeld dat het aantal nevenvestigingen dat naar verwachting wordt ingericht, kan oplopen tot zeker 100. Bekostiging van deze nevenvestigingen zou een investering oplopend tot ca. 6.8 mln. EUR. betekenen. Binnen het financieel kader LGF is hiervoor geen ruimte. Deze kwestie is met de Kamer besproken bij de behandeling van het wetsvoorstel. In het kader van de evaluatie van de eerste fase LGF wordt ook het nevenvestigingenbeleid van de REC's onderzocht. Daarbij zal ook de bekostiging van de nevenvestiging worden betrokken.

Tenslotte vragen deze leden of het waar is dat de huisvestingsgelden aan de gemeenten voor nevenvestigingen gebaseerd worden op de telling van 1 oktober 2002. Aansluitend wordt gevraagd wat er gebeurt als een nevenvestiging na die tijd groeit.
De vergoeding voor de huisvesting in het gemeentefonds wordt toegekend op kalenderjaarbasis. De omvang van deze vergoeding wordt gebaseerd op de leerlingtelling van 1 oktober van het voorafgaande jaar. Indien scholen gebruik maken van de in het Formatiebesluit WEC opgenomen groeitelling op 16 januari, dan wordt de vergoeding in het gemeentefonds naar boven toe bijgesteld. Voor de nevenvestigingen geldt dezelfde procedure.

De vragen van de D66-fractie

De leden van de D66-fractie stellen een aantal vragen over nevenvestigingen, te weten wanneer kan de Kamer een uitwerking als bedoeld in de motie Lambrechts/Ross-van Dorp verwachten en wat is de inzet van de staatssecretaris in deze.
Ook vragen zij of het waar is dat op dit moment nauwelijks nevenvestigingen tot stand komen, omdat de middelen om dit verantwoord te kunnen doen, ontbreken.
Hierop is reeds ingegaan bij de beantwoording van soortgelijke vragen van de leden van de CDA-fractie.

De leden van de D66-fractie vragen vervolgens of het waar is dat de nieuwe criteria strenger zijn en zo ja, hoe alsnog recht kan worden gedaan aan de eerdere toezegging dat dat niet het geval zou zijn. Tevens willen deze leden een reactie op de andere punten zoals de Stuurgroep LGF Cluster 2 die verwoordt in de brief van 20 maart aan de Kamer.
Er is geen sprake van dat de criteria strenger zijn dan in eerder overleg toegezegd. Er zijn twee praktijkproeven uitgevoerd, beide geflankeerd door onderzoek, om op basis van de praktijk tot de juiste criteria te komen. De TCAI heeft op basis hiervan het advies over de criteria opgesteld. Het is nog altijd de intentie dat de criteria de (v)so-doelgroep dekken, zodat een consolidatie van de groep ontstaat en geen grote wijzigingen in de leerlingenstromen zullen plaatsvinden. Monitoring van de indicatiestelling zal vanaf 1 augustus 2002 plaatsvinden. Mocht een criterium niet juist blijken te zijn dan zal de LCTI adviseren het criterium bij te stellen.

Op de vraag gesteld of het juist is dat het definitief advies van de TCAI voor indicatiestelling voor speciaal onderwijs aan auditief en communicatief gehandicapten (SO-ESM) sterk afwijkt van het voorlopige advies, is reeds ingegaan bij de beantwoording van de vragen van de CDA-fractie.

Dat geldt ook met betrekking tot de vraag over het bekostigingsniveau voor leerlingen jonger dan 8 jaar en voor leerlingen van 8 jaar en ouder in cluster 4.
Hierop is reeds ingegaan bij de beantwoording van een soortgelijke vraag van de leden van de CDA-fractie.

De leden van genoemde fractie vragen naar de mogelijkheden die er nu en na invoering van de LGF-financiering bestaan om leerlingen ouder dan 20 jaar ambulant te begeleiden. Gevraagd wordt of het inzicht wordt gedeeld dat sommige dove leerlingen pas later het gewenste niveau halen en baat kunnen hebben bij een langer durende ambulante begeleiding.
In de voortgangsrapportage LGF die onlangs is toegestuurd (Kamerstukken II, 2001/02, 27 728, nr. 54) is ingegaan op de ambulante begeleiding aan leerlingen ouder dan 20 jaar. In de rapportage is aangegeven dat geïndiceerde leerlingen na invoering van LGF recht hebben op een

leerlinggebonden budget in het regulier basis- of voortgezet onderwijs dan wel een plek in het (voortgezet) speciaal onderwijs. Geïndiceerde leerlingen in het voortgezet onderwijs van 20 jaar (en ouder) kunnen dan ook ambulante begeleiding krijgen.

Op de vraag van de genoemde leden wat zich verzet tegen een indeling zoals die door de gemeente Purmerend v.w.b. cluster 4 wordt voorgesteld, is reeds ingegaan bij de beantwoording van de vragen van de CDA-fractie.

Het antwoord op de vraag van de leden van de D66-fractie of het mogelijk is dat een kind dat door het CPI (bedoeld wordt waarschijnlijk CvI) toelaatbaar wordt geacht, alsnog wordt afgewezen door het LCPI (bedoeld wordt waarschijnlijk LCTI), luidt ontkennend. De LCTI houdt toezicht op het gebruik van de indicatiebevoegdheid in het licht van de criteria door de CvI's. Mocht een CvI naar de mening van de LCTI verkeerd gebruik maken van haar bevoegdheid tot indiceren dan kan de LCTI de CvI een aanwijzing geven. Aanwijzingen kunnen geen betrekking hebben op de besluitvorming over een individueel kind (het voorgestelde artikel 28e, tweede lid, van de WEC). Mochten de ouders bezwaar maken tegen het oordeel van een CvI dan moet voordat de beslissing op het bezwaarschrift wordt genomen advies worden gevraagd bij een clustergewijs georganiseerde adviescommissie.

Genoemde leden informeren of zij het goed hebben begrepen dat 10% van de leerlingen onder de beredeneerbare afweging mogen komen te vallen. Volgens deze leden was de afspraak dat voorlopig de beredeneerbare afweging toegepast moet kunnen worden waar dat nodig is en dus niet gemaximeerd is op 9 of 10%.
In de proeftoetsing was sprake van een beredeneerde afwijking in 9% van de gevallen. In de nota naar aanleiding van het nader verslag is gemeld dat de verwachting is dat dit percentage zal dalen. De LCTI ziet toe op een juist gebruik van ook dit onderdeel van de indicatiecriteria.

Besluit leerlinggebonden financiering

De leden van de D66-fractie is opgevallen dat onder MG-kinderen uitsluitend wordt verstaan: kinderen die een handicap en zeer moeilijk lerend combineren.
Zij stellen de vraag wat dat betekent voor de gehandicapte kinderen die moeilijk lerend zijn; vallen die niet meer onder deze MG-regeling.
Naar aanleiding van artikel 3 geven de leden van genoemde fractie aan te willen bepleiten om niet nu al definitief uit te spreken dat de oude MG-regeling geheel vervalt, maar aan het einde van fase 1 te bekijken of ook echt gelukt is voor alle MG-kinderen passende criteria te ontwikkelen en pas als dat is gelukt, de nieuwe regeling definitief in werking te laten treden. Zij stellen de vraag of kan worden toegezegd dat de wet/AmvB zo zal worden uitgelegd.
Met het wetsvoorstel is geregeld dat een aantal MG-onderwijssoorten blijft bestaan. Zoals in de Uitwerkingsnotitie is beschreven blijven alleen die schoolsoorten bestaan waarvoor de combinatie handicap+zml helder gemaakt konden worden. Voor de indicatie MG is de definitie van zml verbreed (van een IQ van 60 naar een IQ van 70) zodat ook een deel van de mlk-doelgroep in de indicatie valt. Alle mg-scholen en -afdelingen die niet meer als mg voorkomen, behouden wel de zogenaamde expertisebekostiging. Deze bekostiging kan door de school worden ingezet voor leerlingen met meer complexe problematiek. Hiermee blijft de expertise behouden. Zoals in het derde lid van art VII van het wetsvoorstel staat vermeld, dienen deze scholen de criteria waaraan de leerlingen moeten voldoen om voor de extra zorg in aanmerking te komen, te zenden aan de LCTI.

De vragen van de SGP-fractie

De leden van de SGP-fractie concluderen dat er voor cluster 4 sprake is van een bijstelling van de uitgaven voor het onderwijs aan langdurig zieken in neerwaartse zin en zij vragen naar de omvang van deze bijstelling en naar de achtergronden daarvan.
Van een neerwaartse bijstelling van de bekostiging van LZ-scholen is geen sprake. De brief van de stuurgroep cluster 4 hierover berust op onvolledige berekeningen en vergelijkingen zoals is toegelicht in antwoord op vragen van de CDA-fractie op dit punt. De bekostiging in cluster 4 wordt wel geharmoniseerd. Wat betreft de personele bekostiging betekent dit dat de bekostiging voor leerlingen jonger dan 8 jaar wordt vastgesteld op het huidige LZ-niveau en voor leerlingen ouder dan acht jaar op PI-niveau. Deze harmonisatie is verwerkt in de formatietoekenning voor cluster 4. Voor leerlingen jonger dan acht jaar blijft de bekostiging voor LZ-scholen dan ook gelijk en voor leerlingen ouder dan acht jaar gaat de bekostiging omhoog. Wat betreft de materiële bekostiging, ook deze wordt geharmoniseerd en wel op ZMOK-niveau. Als gevolg hiervan zouden LZ-scholen er iets op achteruit gaan. Om te voorkomen dat er scholen op achteruit gaan is in overleg met het onderwijsveld afgesproken deze LZ-scholen te compenseren.

Verder vragen deze leden of de conclusie juist is dat in de bekostiging van regionale expertisecentra niet speciaal is voorzien in de bekostiging van nevenvestigingen en zo ja, wat daarvan de reden is.
De bekostiging van een REC bestaat uit een vast bedrag per REC, een vast bedrag per deelnemende school en een vast bedrag per indicatie in een bepaalde periode met een vaste opslag voor de beoordeling van verzoeken die niet tot een indicatie hebben geleid. In de bekostiging spelen vestigingsaspecten dan ook geen rol.

Vervolgens vragen de leden van genoemde fractie of de bekostiging van nevenvestigingen jaarlijks wordt gefixeerd op het aantal leerlingen per 1 oktober en zo ja, hoe die regeling zich verhoudt tot het werkelijke verloop van de leerlingenpopulatie en waarom wordt niet gekozen voor een systematiek die daar beter op aansluit.
De bekostiging van scholen vindt sinds 1992 plaats op basis van het aantal leerlingen dat op 1 oktober in het daaraan voorafgaande jaar op de school is ingeschreven (de zogenoemde t-1-systematiek). Dit betekent dat het leerlingenaantal op 1 oktober voorafgaand aan het jaar waarover de bekostiging plaatsvindt, bepalend is voor de omvang van de formatie (art. 118 WEC) en de vergoeding voor de materiële instandhouding (art. 128, vijfde lid, WEC). Daarnaast bestaat nog de groeiregeling (art. 8 van het Formatiebesluit WEC). Deze systematiek blijft gehandhaafd. Omdat de leerlingen op een nevenvestiging meetellen als leerlingen van de school, geldt ook voor deze leerlingen dat zij op 1 oktober in het voorafgaande jaar worden geteld. Voor de t-1-systematiek is gekozen, omdat bevoegde gezagsorganen dan al vroeg in het schooljaar weten welke bekostiging zij in het daaropvolgende jaar zullen ontvangen.

De leden van de SGP-fractie vragen naar de stand van zaken met betrekking tot het bij de wetsbehandeling door de staatssecretaris toegezegde overleg met enkele scholen die nog niet zijn aangesloten bij een regionaal expertisecentrum en met de betrokken regionale expertisecentra.
Uit de laatste inventarisatie van de Wegbereiders blijkt dat uitgaande van deze mogelijkheden op één school na alle scholen zich aangesloten hebben bij een REC. Het oprichten van een rechtspersoon bij de REC's is nog niet in alle gevallen geheel afgerond maar de verwachting is dat voor juni 2002 een volledige afronding gerealiseerd zal zijn. Wat betreft de positie van de nog niet aangesloten school zijn er onder begeleiding van

de Wegbereiders meerdere mogelijkheden uitgewerkt om aansluiting vorm te geven. Met het oog op inwerkingtreding van de wet per 1 augustus 2002 zullen de wegbereiders opnieuw in overleg treden zodat uitgaande van deze mogelijkheden door de school in overleg met het REC een beslissing genomen zal worden over de wijze van aansluiting.

In verband met de onafhankelijke oordeelsvorming van de commissies voor indicatiestelling wordt het criterium «schadelijkheid van andere functies» gehanteerd. Deze leden vragen naar een meer algemene omschrijving van de inhoud van dat criterium.
Zoals vermeld bij de beantwoording van soortgelijke vragen van de leden van de PvdA-fractie houdt het voorschrift in dat de commissieleden naast hun commissietaken geen betrekkingen mogen hebben of werkzaamheden kunnen uitvoeren die hun onafhankelijke oordeelsvorming over toelaatbaarheid van een leerling tot het (voortgezet) speciaal onderwijs of een leerlinggebonden financiering belemmert. Zo wordt bijvoorbeeld voorkomen dat leden betrokken zijn bij de beoordeling van verzoeken om een leerlinggebonden financiering ten aanzien van leerlingen die ook patiënt bij die leden zijn.